

Dünya Beyin Yılı, Dünya Beyin Günü ve Yirmi Birinci Yüzyıl

World Brain Year, World Brain Day and 21st Century

Hilmi UYSAL

Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Yazışma Adresi
Correspondence Address

Hilmi UYSAL
Akdeniz Üniversitesi,
Tıp Fakültesi,
Nöroloji Anabilim Dalı,
Antalya, Türkiye
E-posta: uysal@akdeniz.edu.tr

Anahtar Sözcükler: Beyin yılı, Nörolojik hastalıklar, Farkındalık
Key Words: Brain year, Neurologic diseases, Awareness

Avrupa Konseyi tarafından 2014 yılı “Avrupa Beyin Yılı” olarak kabul edilmiştir. Bunun temel nedeni dünyada hızla artan nörolojik hastalıklara ve beyin sağlığını korumanın önemine dikkat çekmektir. Türk Nöroloji Derneği bu sürece etkin şekilde katılmakta olup 2014 yılını “Türkiye Beyin Yılı” olarak ilan etmiş bulunmaktadır.

Nörolojik hastalıklar konusunda önemli bir karar da Dünya Nöroloji Federasyonu tarafından alınmış ve Dünya Nöroloji Federasyonunun kuruluş tarihi olan 22 Temmuz “Dünya Beyin Günü” olarak kabul edilmesine karar verilmiştir. Türk Nöroloji Derneği de 22 Temmuz’un “Dünya Beyin Günü” olarak ülkemizde kutlanmasına karar vermiş ve etkinlikleriyle bu süreci desteklemektedir.

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl insanlığın belki de kaderini belirleyeceği karar ve tutumları alması gereken bir yüzyıl olacak gibi görünmektedir. İnsanlığın bu yüzyılı sağlıklıla aşabilmesi için ona gereken en önemli yardımcısı aklı olacaktır. Dolayısıyla “Dünya Beyin Günü” nün ilk kez yaşadığımız bu günlerde belirlenme gereksinimi bir rastlantı değildir.

Sağlıklı bir toplumun “beyin sağlığı” olan bireylerden oluşan bir toplum olacağı açıktır. Sadece bu yönden bile bakılsa hastalıkların dağılımı bilgisi bize önümüzdeki sorunun büyüklüğü konusunda fikir verebilir. Örneğin “Baş ağrısı”; Bel ağrısı ile toplumda görülme sıklığı %50 lere, baş dönmesi prevalansı ise %30 lara ulaşmaktadır. İnsanın günlük yaşamını ciddi biçimde etkileyen hastalıklardan her yıl 150.000-900.000 yeni epilepsi olgusu ülkemiz nüfusuna katılmaktadır. Dejeneratif hastalıklardan ise Alzheimer Hastalığı olan 350.000-400.000 olgu, Parkinson hastalığıyla ise yaşayan yaklaşık 100.000 olgu bulunmaktadır. Kötü prognozlu dejeneratif hastalıklardan ALS ile 8-9 bin hastamız mücadele etmektedir. Ülkemizde beyin damar hastalıkları sıklığı %2 civarında olup bu oran kadınlarda erkeklere oranla biraz daha fazladır. Her iki cinste de yaşla birlikte inme sıklığı artmaktadır. 45 yaş ve altında bu oran %1,5 ve altında iken, her 10 yılda bir %2; %3,5-4; %5,5-6; %9-11 şeklinde artış göstermektedir. İnme tanısı alan hastaların yaklaşık yarısı düzenli tedavi almamaktadır. Nöroimmünolojik hastalıkların epidemiyolojisi ile ilgili henüz geniş bir çalışma yapılmamış olmakla birlikte, bugüne kadar yapılan çalışmaların sonuçları ülkemizde 30.000-50.000 MS hastası olabileceğini düşündürmektedir. Uyku ve sirkadyen ritim bozuklukları oldukça yaygın olup, toplumun %25-30’unun bu sorunla yaşadığı hesaplanmıştır (1).

Toplumumuzun bu yüklülüğü bile yapılması gerekenlerin ne kadar fazla olduğunu göstermeye yeterdir kanısındayım. Bu tablo sadece bizim ülkemize ait bir görünüm de değildir. Sorunun

Geliş tarihi \ Received : 15.09.2014
Kabul tarihi \ Accepted : 11.12.2014

DOI: 10.17954/amj.2015.10

boyutunun farkına varan bilim çevrelerinin aldığı “Beyin Yılı”, “Dünya Beyin Günü” ve “Beyin Onyılı” gibi kararların altında yatan bu farkındalıktır.

İlk yapılabilecek olan sağlık çalışanlarının, hekimlerin, akademisyenlerin ve toplumun sorunun boyutu konusunda bilgilendirilmesi ve sorunun bilince çıkarılmasıdır. Çünkü içinde yaşadığımız çağ aynı zamanda inanılmaz bir hız ve güçle çözümlerde üretebilen bir çağdır. İnsanın beyin sağlığını korumayı başaracağına ve bu yolda çözümler

bulacağına, dolayısıyla kendi kaderini, gelecek nesillerin, ve bir ölçüde de biricik dünyamızın kaderini belirleyeceğine inanmak için çok nedenimiz var görünmektedir.

KAYNAK

1. (http://turkiyebeyinyili.org/wp-content/uploads/2014/01/noroloji_bulten.pdf)